

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Pińczów na lata 2014-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2021

Rada Miejska w Pińczowie uchwałą Nr III/14/14 z dnia 29 grudnia 2014r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Pińczów na lata 2014-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2021, przyjęła założenia do wykonania pewnych zadań z zakresu ochrony środowiska na ww. lata z uwzględnieniem roku 2021.

Z wykonania Programu organ wykonawczy gminy, zgodnie z Prawem ochrony środowiska, sporządza raport, który przedstawia radzie gminy a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu.

Założenia Programu działań zostały określone po analizie stanu środowiska naturalnego, analizie stanu infrastruktury technicznej wpływającej na środowisko i po konsultacji z pracownikami Urzędu Miejskiego. Głównym założeniem jest dążenie, aby realizacja Programu doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją a także stworzyła warunki do wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Celami strategicznymi (głównymi) Programu są:

- Ochrona przyrody i podniesienie jakości środowiska naturalnego,
- Przyjazny środowisku naturalnemu rozwój miasta i gminy.

Na realizację celów strategicznych składają się działania we wszystkich komponentach ochrony środowiska. Założenia planu zadań na lata 2014-2017 i lata 2018-2021 przeprowadzono w podziale na grupy:

1. Ochrona powietrza atmosferycznego
2. Ochrona przed hałasem
3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym
4. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych
5. Gospodarka odpadami
6. Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych
7. Ochrona środowiska przyrodniczego
8. Minimalizacja zagrożeń dla środowiska
9. Przyjazny środowisku naturalnemu rozwój gospodarczy
10. Edukacja ekologiczna.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Zakres „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla województwa Świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” przyjętej uchwałą Nr XVII/248/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015r. obejmuje analizy jakości powietrza dla następujących substancji:

- Pył zawieszony PM10
- Pył zawieszony PM2,5
- B(a)P

W dokumencie tym zawarto analizę jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2014 wykonaną przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Kielcach. Gmina Pińczów ujęta jest w strefie świętokrzyskiej.

Najbliżej Pińczowa zlokalizowana jest stacja pomiarowa w miejscowości Busko-Zdrój. W 2014 roku na tej stacji wykazywano następujące pomiary:

- PM10 – nie stwierdzono dopuszczalnych średniorocznych stężeń tej frakcji zanieczyszczeń. Oznacza to, że w danym roku było mniej niż 35 dni z przekroczeniem normy 24-godzinnej, która wynosi $40\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- PM2,5 – również nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego średniorocznego poziomu stężenia. Zgodnie z informacjami w ww. dokumencie stężenia PM2,5 stopniowo malały z roku na rok;
- B(a)P – stężenie średnioroczne było przekroczone.

W „Aktualizacji Programu ...” zawarto także analizę jakości powietrza z wykorzystaniem modelu CALPUFF oraz przeprowadzonej inwentaryzacji źródeł emisji analizowanych substancji w układzie powiatów. I tak dla Powiatu Pińczowskiego wykazano:

- nie uwzględniono w ogóle powiatu pińczowskiego w obszarach przekroczeń wartości normatywnej stężenia średniorocznego pyłu PM10; w przypadku przekroczeń wartości dopuszczalnych stężeń 24-godzinnych w trakcie modelowania dyspersji zanieczyszczenia wskazano jako powierzchnię narażenia w Powiecie Pińczowskim obszar $7,54\text{ km}^2$, co przełożono na 8 201 narażonych mieszkańców;
- w zakresie zanieczyszczeń PM2,5 nie uwzględniono Powiatu Pińczowskiego, ponieważ obszar przekroczeń wartości dopuszczalnej stężeń średniorocznych PM2,5 wynosił poniżej $0,25\text{ km}^2$;
- wyniki modelowania stężeń B(a)P na obszarze Powiatu Pińczowskiego wykazały przekroczenie wartości docelowej stężeń średniorocznych na obszarze $522,13\text{ km}^2$, co przełożono na 35 855 narażonych mieszkańców.

W Gminie Pińczów podejmowane było szereg działań mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Sprawozdanie z wykonania działań naprawczych każdego roku przekazywane były najpierw do Starosty Pińczowskiego a od 2017r. do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

W 2014 roku

działania wiązały się z ograniczeniem emisji liniowej tj. związane były z utwardzaniem nawierzchni jezdni (asfalt, tłuczeń), co wiąże się z redukcją emisji na poziomie 20%, ; ogółem zostało utwardzonych na terenie Gminy 6,122 km dróg.

W 2015 roku:

W dalszym ciągu działania wiązały się z redukcją emisji liniowej – wybudowano 2,207 km dróg (w tym II etap budowy ul. Przemysłowej i budowa ronda u zbiegu ulic 1 Maja, 3 Maja, Republiki Pińczowskiej), utwardzono 1,39 km; ponadto z redukcją emisji liniowej wiąże się także czyszczenie ulic na mokro – w 2015r. na mokro wyczyszczono 22,877 kmb ulic miasta.

Zainstalowano 776 kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych na terenie miasta i gminy.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Pińczowie wykonało:

- modernizację kotłowni przy ul. Dygasińskiego,

- modernizację kotłowni La Monte'a – zadanie to obejmowało modernizację centralnego źródła ciepła wraz z wymianą odpylaczy,
- modernizację zewnętrznej instalacji odbiorczej – wymiana zewnętrznej instalacji odbiorczej o dł. 848 m.

W 2016 roku:

W ramach redukcji emisji liniowej w dalszym ciągu realizowano budowy i przebudowy dróg gminnych na odcinku o łącznej długości 5,166 km i utwardzenie o dł. 0,680 km. Na mokro oczyszczono 22,8 km ulic miejskich.

W ramach termomodernizacji obiektów budowlanych wykonano:

- częściową termomodernizację obiektu Szkoły Podstawowej w Młodzawach Małych
- częściową termomodernizację obiektu Szkoły Podstawowej w Starej Zagości
- termomodernizacja obiektu remizy OSP w miejscowości Marzęcin .

W dalszym ciągu instalowano kolektory słoneczne na domach prywatnych – w 2016r. były to 263 instalacje.

Należy także nadmienić, że na koniec 2016r. na terenie Gminy Pińczów długość sieci gazowej wynosiła 54,728 km w tym 22,344 km sieci wysokiego ciśnienia. Zgodnie z informacją Gazowni w Busku - Zdroju, na terenie Gminy Pińczów są 172 przyłącza do budynków mieszkalnych i 54 do niemieszkalnych. Zgodnie z danymi Gazowni w Busku-Zdroju liczba odbiorców gazu (punkty odczytowe) wynosi 286 szt.. Oznacza to, że część tych przyłączy wiąże się ze zmianą źródła ciepła z węglowego lub olejowego na gazowe, co oznacza zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w szczególności przy zmianie z opalania węglem. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. na koniec 2016r. posiadało 6 kotłowni opalanych gazem.

Ochrona przed hałasem

Źródłem hałasu na terenie Gminy jest hałas związany z transportem drogowym. Dotyczy to przede wszystkim ruchu na drogach wojewódzkich Morawica – Węchadłów i Pińczów-Busko. Należy mieć nadzieję, że w chwili wybudowania obwodnicy Pińczowa normy hałasu na terenach chronionych akustycznie zostaną dotrzymane. Także wszelkie remonty dróg wpływają na zmniejszenie emisji hałasu.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Źródłami wytwarzającymi pola elektromagnetyczne są elementy sieci elektromagnetycznych i maszty telefonii komórkowej.

W 2013r. WIOŚ w Kielcach przeprowadził pomiary natężenia PEM na terenie województwa ogółem w 45 punktach monitoringowych (w tym przy ul. Bat. Chłopskich w Pińczowie). Po przeprowadzeniu serii pomiarów nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości natężenia PEM w żadnym z punktów.

Na terenie Gminy nie przewiduje się inwestycji, które powodowałyby przekroczenie dopuszczalnych norm w zakresie pól elektromagnetycznych.

Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych

Zgodnie z zapisami dyrektywy 2000/60/we Parlamentu Europejskiej i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tzw. ramowa Dyrektywa Wodna) planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary

dorzeczy. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. (Dz. U. 2016.1911 ze zm.). Gmina Pińczów leży w obszarze dorzecza Górnej Wisły w podziale na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP), wyróżniono JCWP rzeczne o następujących kodach i nazwach:

- PLRW200010216531 – Nida od Czarnej Nidy do cieku od Korytnicy,
- PLRW20001021699 – Nida od cieku od Korytnicy do ujścia,
- PLRW20007216549 - Struga Podłęska,
- PLRW200072165329 – Ciek od Korytnicy,
- PLRW20007216669 – Mozgawa,
- PLRW20007216712 – dopływ spod Marzęcina,
- PLRW20007216716 – Struga Zagość,
- PLRW2000921669 – Mierzawa od cieku od Gniewięcina do ujścia

Stan lub potencjał tych JCWP określony jest jako zły, a ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jako zagrożona. Celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego.

Natomiast wody podziemne zostały ujęte w jedną jednolitą część wód podziemnych (JCWPd) o kodzie 2000100 zaliczonym do regionu wodnego Górnej Wisły. Celem środowiskowym dla wód tego obszaru jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i jakościowego.

W celu ochrony czystości wód realizuje się m.in. budowę systemu kanalizacji sanitarnej, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

W latach 2014 – 2016 Wodociągi Pińczowskie sp. z o.o. wykonały następujące inwestycje:

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pasturce	6,34.km
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Żwirki i Wigury w Pińczowie	0,99 km
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kwiatowej w Pińczowie	0,19 km
Ponadto wykonano następujące wodociągi:	
Budowa sieci wodociągowej w ul. Leśnej w Pińczowie	0,45 km
Budowa sieci wodociągowej w msc. Leszcze	0,89 km
Budowa sieci wodociągowej w msc. Winiary	0,26 km

Na terenie, według stanu na 31.12.2016r., funkcjonowało:

- Sieć wodociągowa:
 - Miasto – 34,2 km oraz 2,7 km sieci magistralnej
 - Wieś – 182,4 km oraz 8,3 km sieci magistralnej
- Sieć kanalizacyjna:
 - Miasto – 27,4 km
 - Wieś – 22,1 km
- Sieć kanalizacji deszczowej – 8,885 km

Gospodarka odpadami

Informacja o gospodarce odpadami komunalnymi na terenie Gminy jest każdego roku przedkładana odrębną analizą. Na terenie Gminy prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych w sposób selektywny. Zbiórką objęte są nieruchomości zamieszkałe przez mieszkańców, natomiast z pozostałych nieruchomości ich właściciele podpisują umowy na odbiór odpadów w trybie indywidualnym z podmiotami, które na terenie Gminy Pińczów mogą prowadzić w tym zakresie działalność. Na terenie Gminy funkcjonuje jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,

jest prowadzony przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. w Pińczowie. W PSZOK przyjmowane są następujące odpady: papier i tektura, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, szkło, biodegradowalne, zielone, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony.

Gmina Pińczów realizuje program dofinansowywania usuwania wyrobów zawierających azbest. W latach 2014 – 2016 usunięto z terenu Gminy 218,167 Mg wyrobów zawierających azbest. Program ten jest realizowany z dofinansowaniem pochodzącym ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Składowisko odpadów komunalnych w Skrzypowie jest nieczynne a obecny zarządzający konsorcjum firm Złompol PL Sp. z o.o. / Sp. Komandytowa, ul. Żyzna 11L, 42-202 Częstochowa i Przedsiębiorstwo Obrotu Surowcami Wtórnymi „ZŁOMPOL” Jończyk, Nowak sp. jawna ul. Żyzna 11L, 42-202 Częstochowa aktualnie opracowuje projekt techniczny wykonania rekultywacji tego składowiska.

Ochrona gleb i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

Na terenie Gminy Pińczów nie ma sygnałów nt. niewłaściwego wykorzystania powierzchni ziemi. Zdarzają się natomiast przypadki lokalizowania tzw. dzikich wysypisk śmieci. Są to zwykle zdarzenia na stosunkowo niewielkich powierzchniach, które są na bieżąco likwidowane. W latach 2014 – 2016 zlikwidowano 17 dzikich wysypisk.

Ochrona środowiska przyrodniczego

Na terenie Gminy Pińczów, Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych w Kielcach, realizuje projekt LIFE13 NAT/PL/000038 pn. „Ochrona cennych siedlisk przyrodniczych na Ponidziu”. Na terenach cennych przyrodniczo, na których zinwentaryzowano murawy ciepłolubne, prowadzona jest ochrona czynna. Na działkach stanowiących własność m.in. Gminy Pińczów projekt jest realizowany poprzez prowadzenie wypasu. Do wypasu używane są owce czarnogłówki i kozy. Ponadto w ramach tego projektu wykonane zostaną na terenie Gminy Pińczów, w Pińczowie i Skowronnie, dwie wiaty widokowe oraz parking przy ul. Zachodniej.

Minimalizacja zagrożeń dla środowiska

Największe prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia kryzysowego wiąże się z możliwością wystąpienia pożaru, powodzi lub sytuacji awaryjnej związanej z transportem niebezpiecznych materiałów. Na terenie Gminy Pińczów w latach 2014 – 2016, ze zdarzeń, którym nie można zapobiec występowały deszcze nawalne, przymrozki wiosenne, susze.

Minimalizacja zagrożeń dla środowiska związana z likwidacją skutków wieloletnich powodzi i deszczu nawalnego miała miejsce w 2014r., kiedy wykonano przebudowę zbiornika pińczowskiego wraz z jego doprowadzalnikami dł. 2100 mb od km 2+200 do km 4+300 oraz odprowadzalnikami dł. 1400mb od km 0+000 do km 1+400. Celem tego przedsięwzięcia była poprawa sytuacji hydrologicznej zbiornika poprzez wykonanie działań naprawczych w odniesieniu do istniejącego systemu hydrologicznego.

Przyjazny środowisku naturalnemu rozwój gospodarczy

W ramach tego działania na terenie Gminy zainstalowano 1039 kolektorów słonecznych.

Edukacja ekologiczna

W 2012r. Gmina rozpoczęła współpracę z firmą Unia sp. z o.o., ul. Ceglarska 14/10, 30-362 Kraków w zakresie prowadzenia kampanii edukacyjnej w ramach projektu „Kompleksowy system gospodarki odpadami komunalnymi w Rzędowie gmina Tuczępy”. W ramach tego projektu były organizowane konkursy „Dobre rady na odpady” i „Ziemia nie da sobie rady segregujemy więc odpady”. Ostatnia edycja, w której uczestniczyły szkoły z terenu Gminy Pińczów miała miejsce w 2014r..

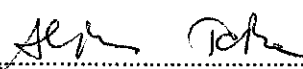
W ramach edukacji mieszkańców osiedla w Gackach w 2016r. w zakresie ochrony powietrza przekazano zarządcy nieruchomości 180 ulotek informujących o skutkach palenia odpadami w piecach c.o. i o programie pomocy osobom fizycznym realizowanym przez WFOŚiGW w Kielcach.

Każdego roku Gminy uczestniczy w akcjach „Dzień Ziemi” i „Sprzątanie Świata – Polska”. W ramach tych akcji zwykle młodzi ludzie porządkują tereny publicznie dostępne, które nie są objęte regularnym oczyszczaniem.

Reasumując, stan środowiska w Gminie Pińczów poprzez stopniową realizację kolejnych inwestycji z roku na rok ulega poprawie. Największy nacisk w tym okresie był położony na działania mające na celu ochronę powietrza – przede wszystkim należy tu wymienić inwestycje wykonane przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Pińczowie, jak również realizowana przez gminę instalację kolektorów słonecznych. Dzięki tym działaniom została zredukowana emisja zanieczyszczeń do powietrza – za sprawą inwestycji realizowanych przez PEC przede wszystkim w okresie zimowym a za sprawą Gminy w okresie letnim. W kolejnym okresie sprawozdawczym na terenie Gminy Pińczów będą realizowane kolejne ogromne inwestycje – budowa obwodnicy Pińczowa, rekultywacja składowiska odpadów w Skrzypiowie oraz modernizacja oczyszczalni ścieków. Te inwestycje oraz szereg innych, mniej spektakularnych, także wpłyną na poprawę stanu środowiska a tym samym na poprawę jakości życia.

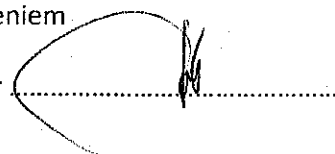
Opracował:

Zastępca Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska
i Gospodarki Mieniem

Alina Pełka

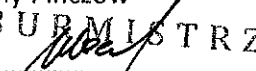
Zaakceptował:

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska
i Gospodarki Mieniem

Stanisław Ryznar

Zatwierdził:

Burmistrz Miasta i Gminy Pińczów

Włodzimierz Badurak
BURMISTRZ
mgr inż. Włodzimierz Badurak